

Dosarul nr. 2ra-1456/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Rîșcani (jud. M. Săjin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu și Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu împotriva lui Ilie Jaman cu privire la repararea în ordine de regres a prejudiciului cauzat

împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, casată integral hotărârea din 8 octombrie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea parțial

constată:

La 19 aprilie 2019, SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Jaman cu privire la repararea în ordine de regres a prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a invocat că la 13 octombrie 2017, între SRL „Luntracom” și Ilie Jaman a fost semnat contractul individual de muncă nr. 48, ultimul fiind angajat în calitate de șofer.

Astfel, executându-și obligațiile de serviciu și anume, la 15 noiembrie 2017, fiind deplasat în România pentru a încărca camionul cu numărul de înmatriculare XXXXX, conform contractului de transport nr. 0004/13.11.2017 încheiat cu compania SC „Sar Ari Trans” SRL, adresa de încărcare fiind compania SRL „Egger Romania”, România jud. Suceava 725400 Rădăuți str. Austriei 2, Ilie Jaman a avariat stația de exhaustare shelling și a creat un prejudiciu companiei în mărime de 23 197,56 de RON, fapt confirmat prin procesul-verbal constatator întocmit la 15 noiembrie 2017, semnat de către Ilie Jaman și șeful de schimb a depozitului companiei SRL „Egger Romania”.

A comunicat că, întru evitarea unui conflict și de a epuiza pe cale amiabilă situația creată SC „Sar Ari Trans” SRL a despăgubit compania SRL „Egger Romania” prejudiciul cauzat de Ilie Jaman, ulterior prejudiciul fiind reținut de la SRL „Luntracom”, deoarece acesta era șoferul companiei.

Acest fapt i-a fost adus la cunoștința lui Ilie Jaman și s-a încercat pe cale amiabilă soluționarea conflictului, chiar și achitare în rate, însă ultimul a refuzat și nu s-a mai prezentat la locul de muncă.

A precizat că de către SC „Sar Ari Trans” SRL, la 29 ianuarie 2018, au fost reținute mijloacele financiare în sumă de 4 976,50 de euro, echivalentul la acel moment a 23 197,56 de RON drept despăgubire pentru prejudiciul cauzat de către Ilie Jaman și anume, despăgubire carcasă suflantă și manopera înlocuire care au fost lovite și distruse de camionul condus de Ilie Jaman cu numărul de înmatriculare XXXXX.

A considerat SRL „Luntracom” că este în situația de a solicita în ordine de regres pentru încasarea despăgubirii plătite companiei SC „Sar Ari Trans” SRL, dat fiind faptul că încercările de a soluționa conflictul pe cale amiabilă nu s-au soldat cu niciun efect, deși la 25 iulie 2018, Ilie Jaman a primit reclamația prin care a fost solicitată repararea prejudiciului.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 513, 514, 1415 Cod civil, art. 38, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Luntracom” a prejudiciului material cauzat în mărime de 4 976,50 de euro, echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data încasării și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 8 octombrie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, prima instanță a constatat că între părțile din litigiu nu a fost încheiat contractul de răspundere materială.

Prima instanță a stabilit că Ilie Jaman a recunoscut vina semnând procesul-verbal constatator din 15 noiembrie 2017, însă despre tranzacțiile efectuate între SC „Sar Ari Trans” SRL și SRL „Egger Romania” și respectiv, între SC „Sar Ari Trans” SRL și SRL „Luntracom” nu a fost adus la cunoștința salariatului Ilie Jaman, aceste tranzacții au fost efectuate unilateral de către angajator fără a informa salariatul.

La fel, prima instanță a reținut că la materialele cauzei lipsește dovada dacă a fost efectuată ancheta de serviciu și emiterea unui ordin privind repararea prejudiciului material de către salariatul Ilie Jaman.

Prin decizia din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, casată integral hotărârea din 8 octombrie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Ilie Jaman în beneficiul SRL „Luntracom” suma de 2 452 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 472,50 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Codul muncii prevede că răspunderea materială deplină poate avea loc și în baza altor temeuri, decât în baza contractului scris privind răspunderea materială deplină, cum ar fi prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale culpabile intenționate stabilite prin sentința judecătorească, cât și în cazul săvârșirii unei fapte penale din imprudență (încălcarea regulilor de circulație).

În speță, intimatul Ilie Jaman nu poate fi atras la răspundere materială deplină, or conform materialelor dosarului în privința acestuia nici măcar nu a fost întocmit careva proces-verbal cu privire la contravenție sau pentru încălcarea regulilor de circulație de către organul constatator, fiind lipsa unui act judecătorec de dispoziție ce ar stabili vinovăția acestuia.

În așa mod, în lipsa contractului de răspundere materială deplină, dar și în lipsa vinovăției pârâtului stabilită în mod legal, răspunderea salariatului este limitată, din punct de vedere material, intervenind alte circumstanțe legale.

Totodată, instanța de apel a menționat că circumstanțele cauzei demonstrează cauzarea prejudiciului angajatorului de către salariat prin imprudență, speței date fiind aplicabile prevederile art. 336 Codul muncii, potrivit cărora pentru prejudiciul cauzat angajatorului, salariatul poartă răspundere materială în limitele salariului mediu lunar, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Prin urmare, a conchis instanța de apel că pentru prejudiciul cauzat angajatorului, Ilie Jaman urmează să răspundă material în limitele salariului mediu lunar în mărime de 2 452 de lei, sumă care urmează a fi încasată în calitate de prejudiciu material.

La 2 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu a declarat recurs împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o nefondată, deoarece instanța de apel a interpretat eronat prevederile instituției obligațiilor care se nasc din cauzarea de daune și anume, prevederile art. 1415 Cod civil - dreptul de regres față de persoana care a cauzat prejudicii și a aplicat prevederile Codului muncii și anume, răspunderea materială a salariatului.

Instanța de apel și prima instanță se contrazic în motivarea deciziilor, menționând faptul că salariatul poartă răspundere materială deplină pentru neasigurarea păstrării (deteriorării) bunurilor ce i-au fost transmise.

A subliniat că SRL „Luntracom” nu a solicitat repararea prejudiciului cauzat față de aceasta, dar că în rezultatul deteriorării bunurilor unei persoane terțe cu camionul, Ilie Jaman a deteriorat și camionul SRL „Luntracom”.

Astfel, în speță sunt alte raporturi juridice, iar SRL „Luntracom” a reparat în locul lui Ilie Jaman un prejudiciu cauzat de către acesta unei persoane terțe din neatenție și neglijență, iar compensarea în locul lui Ilie Jaman a prejudiciului cauzat față de SC „Sar Ari Trans” SRL s-a datorat faptului de a menține relațiile economice cu aceștia de către SRL „Luntracom”.

Tot reieșind din această situație și anume, din prejudiciul cauzat de către Ilie Jaman companiei din România, căreia a fost cauzat prejudiciul – SRL „Egger Romania” căreia prejudiciul a fost compensat de către SRL „Sar Ari Trans” ca client

care ține marfă în depozitul acestora și ulterior, urma să fie transportată de către SRL „Luntracom”, fiecare din aceștia și anume, atât SRL „Egger Romania”, cât și SRL „Sar Ari Trans” au avut dreptul să se adreseze către Ilie Jaman pentru repararea prejudiciului cauzat de către ultimul prin avarierea stației de exaustare shelling.

La 7 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu a depus recurs concretizat împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat, admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 28 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba a declarat recurs împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, considerarea ca fiind depus recursul în termen, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

Având în vedere prevederile art. 338 Codul muncii și pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11/2005, a menționat că salariatul poartă răspundere materială în mărime deplină a prejudiciului material cauzat în urma acțiunilor sale culpabile intenționate, stabilite prin hotărâre judecătorească.

Astfel, a considerat că nu a cauzat nicio pagubă angajatorului SRL „Luntracom”, după cum denotă și materialele speței, prejudiciul material a fost cauzat SC „Egger România” SRL de camionul care aparține SRL „Luntracom”, deci în acest caz nu poate fi vorba despre cauzarea unui prejudiciu SRL „Luntracom”, or ultimul în loc să își protejeze angajatul prin solicitarea efectuării unei expertize independente pentru evaluarea daunelor, prin delegarea unui reprezentant al întreprinderii (mecanic, jurist) sau cel puțin prin înștiințarea momentană a lui despre situația creată și soluțiile propuse, dar pentru a nu intra în conflict și a epuiza pe cale amiabilă situația creată SC „Sar Ari Trans” SRL a despăgubit compania SRL „Egger Romania” prin achitarea prejudiciului cauzat.

A subliniat că angajatorul nu a emis ordinul de constatare a existenței prejudiciului și imputare a sumei prejudiciului, deci de fapt nu poate pretinde în instanță că ar fi existat prejudiciu sau încasarea lui.

La 14 septembrie 2020, în adresa lui Ilie Jaman și avocatului Vladislav Teleba a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Luntracom”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 166), fiind recepționată de către destinatari la 17 septembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 178-179).

La 9 octombrie 2020, în adresa SRL „Luntracom” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ilie Jaman, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 172), fiind recepționată de către destinatar la 16 octombrie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 180).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 28 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 146), fiind recepționată de către SRL „Luntracom” la 31 iulie 2020 și de către Ilie Jaman la 3 august 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 148, 149).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 2 septembrie 2020 și respectiv, la 28 septembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu și Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu și Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de SRL „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu și Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Luntracom”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu și Ilie Jaman, reprezentat de avocatul Vladislav Teleba.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu